

Lagrådsremiss

Tydligare bestämmelser om samråd inom regional utveckling

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 8 januari 2026

Andreas Carlson

Maria Wetterling
(Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås att det i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar tydliggörs att en regions samrådsskyldighet i fråga om organisationer omfattar företrädare för berörda organisationer inom det civila samhället och enskilda utbildningsanordnare inom högskoleområdet.

Vidare föreslås att det i lagen införs en bestämmelse som upplyser om den samrådsskyldighet som följer av lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Innehållsförteckning

1	Beslut	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar.....	4
3	Ärendet och dess beredning	5
4	Det regionala utvecklingsarbetet förutsätter samverkan och samråd.....	5
5	Tydligare bestämmelser om samråd.....	6
6	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	12
7	Konsekvenser.....	12
8	Författningskommentar.....	13
Bilaga 1	Sammanfattning av delbetänkandet Ökad tydlighet, stärkt samverkan – förutsättningar för framtidens utvecklingspolitik	14
Bilaga 2	Delbetänkandets lagförslag	15
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	16

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

En region ska samråda med företrädare för berörda organisationer och näringslivet i länet.

Föreslagen lydelse

9 §²

En region ska *inom länet* samråda med företrädare för berörda organisationer *inom det civila samhället, enskilda utbildningsanordnare inom högskoleområdet* och näringslivet.

I lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk finns bestämmelser om samråd med de nationella minoriteterna i frågor som berör dem.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2018:1348.

² Senaste lydelse 2019:944.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen beslutade den 11 juli 2024 att ge en särskild utredare i uppdrag att föreslå hur den framtida regionala utvecklingspolitiken och landsbygdspolitiken ska inriktas och utformas (dir. 2024:69). Utredningen, som tog namnet Utredningen för Sveriges sammanhållna utveckling (Svesam), överlämnade i juni 2025 delbetänkandet Ökad tydlighet, stärkt samverkan – förutsättningar för framtidens utvecklingspolitik (SOU 2025:85). En sammanfattning av utredningens förslag i delbetänkandet finns i *bilaga 1*. Delbetänkandets lagförslag finns i *bilaga 2*. Delbetänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Utöver möjligheten att inkomma med skriftliga remissvar hölls även en frågestund den 23 oktober 2025 där det gavs möjlighet att lämna kompletterande synpunkter på delbetänkandet. Remissvaren och minnesanteckningar från frågestunden finns tillgängliga i Landsbygds- och infrastrukturdepartementet (LI2025/01327). I lagrådsremissen behandlas delbetänkandets förslag.

4 Det regionala utvecklingsarbetet förutsätter samverkan och samråd

Lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar innehåller bestämmelser om bland annat regionalt utvecklingsarbete. Lagen gäller regionerna och Gotlands kommun. Det regionala utvecklingsarbetet är beroende av flera sektorer och av andra aktörers medverkan. Lagen innehåller därför bestämmelser om samverkan och samråd med olika aktörer och intressenter. Bestämmelserna innebär en skyldighet för en region (och Gotlands kommun) att samverka med länets kommuner, länsstyrelsen och övriga berörda statliga myndigheter (8 §) och att samråda med företrädare för berörda organisationer och näringslivet i länet (9 §).

Lagen om regionalt utvecklingsansvar innehåller också bestämmelser om hur de statliga myndigheterna ska förhålla sig till det regionala utvecklingsarbetet. Statliga myndigheter som bedriver verksamhet i länet ska beakta den strategi som fastställts för länets utveckling. Länsstyrelsen och övriga statliga myndigheter ska inom sina verksamhetsområden lämna regionen den hjälp som den behöver för regionalt utvecklingsarbete och regional transportinfrastrukturplanering. De ska också löpande informera regionen om pågående och planerade verksamheter som har betydelse för länets utveckling (10 §).

Närmare bestämmelser om det regionala utvecklingsarbetet och statliga myndigheters medverkan i det arbetet finns i förordningen (2017:583) om regionalt utvecklingsarbete. Av förordningen framgår att den regionala utvecklingsstrategin ska utarbetas i samverkan med berörda kommuner, regioner samt länsstyrelser och andra berörda statliga myndigheter. Utvecklingsstrategin ska förankras väl lokalt och regionalt, och näringslivet och det civila samhällets organisationer i länet ska erbjudas möjligheter till samverkan (10 §). Den som ansvarar för det regionala utvecklings-

arbetet ska också samordna insatserna för genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin med berörda kommuner och regioner samt länsstyrelser och andra berörda statliga myndigheter. Näringslivet och det civila samhällets organisationer i länet ska erbjudas möjligheter till samverkan (14 §).

Vad gäller statliga myndigheters medverkan i arbetet med det regionala utvecklingsarbetet anges bland annat att de statliga myndigheterna ska samråda med den som har ansvaret för det regionala utvecklingsarbetet i frågor som är av väsentlig betydelse för ett läns hållbara tillväxt och utveckling. Vidare ska de statliga myndigheterna, när verksamhetsförändringar övervägs, samråda med den som har ansvaret för det regionala utvecklingsarbetet, länsstyrelsen och andra berörda statliga myndigheter, kommuner, regioner, näringsliv och organisationer om möjligheter att genom samordning eller samverkan upprätthålla eller utveckla verksamheten (20 §). Länsstyrelserna ska inom sitt ansvarsområde främja andra statliga myndigheters medverkan i det regionala utvecklingsarbetet i länet (21 §).

I propositionen Regionalt utvecklingsansvar i vissa län angav regeringen att syftet med bestämmelsen om samverkan är att åstadkomma en samsyn på länets utveckling och på så sätt underlätta det regionala tillväxtarbetet. Formerna för samverkan regleras inte, utan får anpassas efter vad som i varje särskilt fall är ändamålsenligt. Vad gäller bestämmelsen om samråd uttalade regeringen att med tanke på det regionala tillväxtarbetets inriktning på tillväxt och utveckling är det önskvärt att företrädare för näringslivet och berörda organisationer deltar i arbetet, liksom att samråd sker inför viktigare beslut. Samrådet ska vara obligatoriskt medan formerna för samråd får avgöras av landstinget respektive av Gotlands kommun (prop. 2009/10:156 s. 39).

5 Tydligare bestämmelser om samråd

Regeringens förslag

Det ska i lagen om regionalt utvecklingsansvar tydliggöras att en regions samrådsskyldighet i fråga om organisationer omfattar företrädare för berörda organisationer inom det civila samhället och enskilda utbildningsanordnare inom högskoleområdet.

Det ska i lagen föras in en hänvisning till lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Utredningens förslag

Utredningens förslag stämmer delvis överens med regeringens. Utredningen föreslår att det i lagen om regionalt utvecklingsansvar ska anges att en region ska samråda med företrädare för det civila samhällets organisationer.

Remissinstanserna

Majoriteten av remissinstanserna, däribland *Arbetsförmedlingen*, *Boverket*, *Bygdegårdarnas Riksförbund*, *Hela Sverige ska leva*, *Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)*, *Lunds universitet (AgriFood Economics Centre)*, *Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF)*, *Myndigheten för yrkeshögskolan*, *Post- och telestyrelsen (PTS)*, *Region Halland*, *Region Jämtland Härjedalen*, *Region Jönköpings län*, *Region Kronoberg*, *Region Norrbotten*, *Region Skåne*, *Region Sörmland*, *Region Uppsala*, *Region Västerbotten*, *Region Örebro län*, *Region Östergötland*, *Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet)*, *Skärgårdarnas Riksförbund*, *Statens jordbruksverk*, *Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)*, *Tillväxtverket*, *Trafikverket*, *Verket för innovationssystem (Vinnova)* och *Västra Götalandsregionen* tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem.

Flera remissinstanser anser att förslaget om att ersätta uttrycket andra berörda organisationer med det civila samhällets organisationer innebär en materiell ändring. *Linköpings universitet (Centrum för kommunstrategiska studier)* avstyrker förslaget och menar att formuleringen innebär en begränsning i förhållande till den nuvarande lydelsen och att den öppnar för en onödig diskussion om en organisation hör till det civila samhällets organisationer eller inte. Även *Luleå tekniska universitet (Institutionen för samhällsbyggnad och naturresurser)* ifrågasätter att ordet civilsamhället används i lagtexten eftersom det är svårt att avgränsa och riskerar att skapa otydlighet i ansvarsfördelningen. En sådan skrivning kan dessutom få till följd att andra organisationer, som redan är etablerade i och betydelsefulla för den regionala utvecklingen, reduceras i betydelse. Universitetet anser också att det är avgörande att samrådet sker med berörda organisationer, snarare än att öppna för organisationer utan direkt koppling till utvecklingspolitiken.

Luleå tekniska universitet anser vidare att det är av största vikt att även akademien ges en motsvarande självklar roll i lagstiftningen, i likhet med det civila samhällets organisationer och näringslivet. Även *Region Stockholm* och *Uppsala kommun* anser att förslaget bör kompletteras med en skyldighet att samråda med lärosätena eftersom vetenskapliga institutioner har en betydande roll i arbetet med den regionala utvecklingen.

Region Värmland välkomnar förtydligandet i förslaget, men önskar att det kompletteras med den nuvarande lydelsen om att samråd ska ske även med andra berörda organisationer. Regionen anser att det är viktigt för den regionala utvecklingen och utvecklingen på alla platser att den breda dialogen finns kvar.

Hultsfreds kommun anser att ett krav på samråd med andra organisationer än dem som berörs kan fördröja handlingskraften. Flera regioner, däribland *Region Gävleborg*, *Region Jämtland Härjedalen* och *Region Kalmar län*, stödjer förtydligandet av civilsamhällets roll i samrådsprocessen, men påpekar att kapaciteten hos civilsamhällets organisationer att delta kan vara en utmaning. Samrådsskyldigheten bör därför begränsas till de organisationer som kan anses vara berörda.

Ytterligare ett antal remissinstanser är tveksamma till användningen av uttrycket det civila samhällets organisationer. *Företagarna* anser att definitionen av det civila samhällets organisationer är vag. *Region Västman-*

land anser att förslaget bör formuleras om för att undvika oklarheter om vilka som samråd ska ske med.

Trafikanalys avstyrker förslagen. Myndigheten anser att förtydliganden om tillämpning som inte innebär någon konkret ändring i sak passar bättre i föreskrifter som är enklare att ändra vid behov. Därigenom bibehålls lagstiftningen så enkel och tydlig som möjlig.

Landsorganisationen i Sverige (LO) anser att bestämmelsen bör kompletteras med att en region ska samråda med företrädare för arbetsmarknadens parter.

Länsstyrelsen i Södermanlands län bedömer att den sociala hållbarheten i genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken bör stärkas genom ett förtydligande av vikten av att beakta de tvärsektoriella perspektivfrågorna jämställdhet, barns rättigheter och tillgänglighet i samråden.

Studieförbundet Vuxenskolan anser att civilsamhällets organisationer måste ges inflytande och möjlighet att bidra aktivt. Samråd riskerar att bli en formell process utan substans om det inte kombineras med kapacitetsbyggande, dialog och långsiktiga samarbeten. Utöver lagbestämmelsen behövs därför vägledningar och stöd till regioner i hur meningsfulla samråd skapas med civilsamhället. Några remissinstanser, bland annat *Fremia* och *Hela Sverige ska leva*, anser att det av bestämmelsen bör framgå hur samråden ska gå till. *Fremia* anser också att regionerna bör åläggas att redovisa resultaten av samråden.

Sametinget anser att författningstexten bör kompletteras för att tydliggöra såväl ambitionen att involvera samernas organisations- och näringslivsföreträdare i arbetet med framtidens utvecklingspolitik som att säkerställa samernas roll i densamma. *Region Dalarna* anser att förslaget ska kompletteras med en skrivning som säkerställer samernas rätt att yttra sig i ärenden som kan få särskild betydelse för dem, medan *Gällivare kommun* anser att en hänvisning till konsultationslagen är tillräcklig. *Region Västernorrland* är tveksam till förslaget eftersom det signalerar en bristande tillit till regionernas förmåga att beakta skyldigheter som följer av andra lagar. *Hofors kommun* önskar att effekterna av att föra in en hänvisning till minoritetslagens bestämmelser bör analyseras närmare innan en sådan hänvisning införs i lagen.

Skälen för regeringens förslag

I lagen om regionalt utvecklingsansvar finns det i dag en skyldighet för en region att samråda med företrädare för berörda organisationer och näringslivet i länet. Samrådsskyldigheten gör det möjligt för olika intressenter att delta i det regionala utvecklingsarbetet i länet vilket leder till att arbetet kan förankras och konkretiseras. Möjligheterna för att arbetet ska få genomslag i länet ökar också.

Vilka organisationer som en region ska samråda med beror på vilka regionala utvecklingsområden en region väljer att arbeta med. Samrådsskyldigheten innebär att alla organisationer som kan komma att beröras av en regions insatser inom det regionala utvecklingsarbetet kan omfattas av samrådet.

För att understödja och tillvarata civilsamhället är det enligt utredningen viktigt att erkänna, uppmärksamma och bekräfta det civila samhällets organisationer i det lokala och regionala sammanhanget. Utredningen

menar också att det är angeläget att uppmärksamma och att samarbeta med såväl sedan länge etablerade organisationer som nya organisationer som utvecklar nya former för gemensamt engagemang. Regeringen delar den bedömningen. Det är även mot bakgrund av de förändrade omvärldsförhållandena viktigt för regionerna att säkerställa att potentialen hos organisationerna i det civila samhället tas till vara. Det civila samhällets organisationer kan bidra med såväl kunskap och engagemang samtidigt som legitimiteten för det regionala utvecklingsarbetet stärks. Regeringen anser därför, till skillnad från till exempel *Trafikanalys*, att det finns ett uppenbart värde i att i lagtexten lyfta fram det civila samhällets organisationer.

Uttrycket organisationer inom det civila samhället

Utredningens förslag innebär att det nuvarande uttrycket berörda organisationer ersätts med uttrycket det civila samhällets organisationer. Utredningen hänvisar till att uttrycket organisationer i civilsamhället är en bred term som omfattar samtliga som inte är myndigheter, näringslivsorganisationer eller enskilda hushåll. Enligt utredningen har uttrycket samma betydelse som uttrycket berörda organisationer och ändringen ska därför ses som ett förtydligande och inte en ändring i sak. Som bland annat *Linköpings universitet*, *Luleå tekniska universitet* och *Region Stockholm* framför kan det emellertid ifrågasättas om uttrycket det civila samhällets organisationer omfattar alla de organisationer som en region kan samråda med i dag.

Det finns inte någon entydig definition av vad som avses med uttrycket det civila samhällets organisationer. Det civila samhällets organisationer eller organisationer inom det civila samhället beskrivs som ett samlingsnamn på associationsformerna inom det civila samhället. Regeringen har beskrivit innebörden av uttrycket det civila samhället och dess organisationer i propositionen En politik för det civila samhället (prop. 2009/10:55). Där beskrivs det civila samhället som en arena, skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet, där människor organiserar sig och agerar tillsammans för gemensamma intressen. Det kan vara bland annat ideella föreningar, registrerade trossamfund och stiftelser, men även nätverk, rörelser och vissa ekonomiska föreningar, såsom nykooperativ och sociala företag. Gemensamt för organisationerna är att de inte är vinstdrivande, att de har någon form av oegennyttigt uppdrag och att de också har inslag av idealitet, dvs. bidrag i form av gåvor eller ideellt arbete från privatpersoner. Att organisationerna inte är vinstdrivande innebär att deras syfte inte är att skapa vinst och att de använder eventuellt överskott i verksamheten i stället för att dela ut det till medlemmar eller ägare. Det civila samhällets organisationer är också självstyrande i den mening att de kan kontrollera den egna verksamheten och att de t.ex. inte har en styrelse med representanter för den offentliga sektorn som agerar inom ramen för sin tjänsteutövning (prop. 2009/10:55 s. 30 och 47). Mot bakgrund av uttryckets innebörd anser regeringen att uttrycket det civila samhällets organisationer bör användas i bestämmelsen.

Enskilda utbildningsanordnare inom högskoleområdet

Majoriteten av universitet och högskolor inom högskoleområdet är statliga myndigheter som regionerna redan har en långtgående skyldighet att samverka med enligt 8 § lagen om regionalt utvecklingsansvar. Det finns emellertid även enskilda utbildningsanordnare med tillstånd att utfärda examina enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina (examenstillståndslagen). De är inte statliga myndigheter, men staten lämnar till de enskilda utbildningsanordnarna såväl årliga uppdrag om bland annat hur många studenter de ska redovisa som regelbundna medel (jfr budgetpropositionen för 2025, prop. 2024/25:1 Utgiftsområde 16, anslag 2.63, s. 194–196). För vissa av dem utser regeringen enstaka representanter i styrelsen och för vissa andra utser regeringen större delen av styrelsen efter förslag från anordnaren. Förhållandet mellan staten och de fristående universiteten och högskolorna beskrivs närmare i propositionen om universitet och högskolor – frihet för kvalitet (prop. 1992/93:1). Där framgår att syftet är att skapa fasta och entydiga regler i relationen mellan staten och de fristående universiteten och högskolorna. Dessa delas upp i två grupper, de som får rätt att utfärda examina enligt högskoleförordningen och de som dessutom får statsbidrag för driften av verksamheten. I propositionen anges vidare att det i båda fallen innebär att staten sluter ett civilrättsligt avtal som reglerar vissa villkor och skyldigheter med avseende bland annat på universitetets eller högskolans rätt att utfärda examina, delta i uppföljning och utvärdering, statens krav på insyn i driften, och, när statsbidrag betalas ut, statsbidragets storlek samt avtalad utbildningsvolym och utbildningsresultat (prop. 1992/93:1 s. 24).

Sedan 1993 har det utvecklats en praxis där regeringen inte ingår avtal med samtliga enskilda utbildningsanordnare. De enskilda utbildningsanordnare som saknar avtal får dock årlig finansiering och utbildningsuppdrag via regleringsbrev och redovisar sin verksamhet varje år till regeringen. De får därför anses ha en sådan fast och entydig relation med staten som beskrivs i prop. 1992/93:1. De enskilda utbildningsanordnarna bedriver många gånger en utbildningsverksamhet på liknande villkor som andra leverantörer av utbildningstjänster snarare än enbart på en ideell grund. De kan därför inte heller anses med självklarhet omfattas av den beskrivning av civila samhällets organisationer som angavs i prop. 2009/10:55. Mot denna bakgrund anser regeringen att de enskilda utbildningsanordnarna inom högskoleområdet, till skillnad från organisationerna inom det civila samhället, har en tydlig koppling såväl till staten som till marknaden. Vid en sammantagen bedömning anser regeringen därför att de enskilda utbildningsanordnarna inom högskoleområdet som har tillstånd enligt examenstillståndslagen som regel inte kan anses höra till det civila samhällets organisationer.

Enskilda utbildningsanordnare inom högskoleområdet är liksom organisationerna inom det civila samhället viktiga aktörer i arbetet med den regionala utvecklingen i länet. För att säkerställa att samråd även kan ske med samtliga enskilda utbildningsanordnare inom högskoleområdet anser regeringen att det i bestämmelsen uttryckligen bör framgå att en regions samrådsskyldighet omfattar enskilda utbildningsanordnare.

Samrådsbestämmelsen gäller i förhållande till de som berörs av det regionala utvecklingsarbetet

Som några remissinstanser för fram kan utredningens förslag samtidigt tolkas så att kretsen som omfattas av samrådsskyldigheten utvidgas till att omfatta alla organisationer inom det civila samhället och inte bara, som i dag, de organisationer som kan anses vara berörda. Eftersom syftet med utredningens förslag inte är att utvidga en regions samrådsskyldighet anser regeringen, i likhet med bland annat *Hultsfreds kommun* och *Region Gävleborg*, att det bör tydliggöras att samrådsskyldigheten på samma sätt som i dag endast gäller i förhållande till de organisationer som berörs av det regionala utvecklingsarbetet. Samrådsbestämmelsen bör således formuleras så att samråd ska ske inom länet med företrädare för berörda organisationer inom det civila samhället, enskilda utbildningsanordnare inom högskoleområdet och näringslivet.

I lagrådsremissen behandlas endast de förslag som utredningen lämnar i sitt delbetänkande

Några remissinstanser, som bland annat *Fremia*, *Hela Sverige ska leva* och *Studieförbundet Vuxenskolan*, anser att lagtexten bör kompletteras med krav på hur samrådet ska gå till eller med vägledningar för arbetet. *Landsorganisationen i Sverige (LO)* och *Länsstyrelsen i Södermanlands län* anser att vissa perspektiv ska beaktas särskilt under ett samråd. I denna lagrådsremiss behandlas endast de förslag som utredningen lämnar i sitt delbetänkande, dvs. ett förtydligande av samrådsskyldigheten i 9 § lagen om regionalt utvecklingsansvar. Utredningen har i uppdrag att analysera bestämmelserna om samverkan och samråd i sitt fortsatta arbete. Utredningen kan därför komma att lämna förslag som gäller samverkan liksom ytterligare förslag som gäller samråd i sitt slutbetänkande. Utredningens förslag och bedömningar i slutbetänkandet kommer att behandlas av regeringen i ett annat sammanhang.

Flera remissinstanser, däribland *Uppsala kommun* och *Västra Götalandsregionen*, framför att samråd också bör ske med akademien och lärosäten i Sverige eftersom vetenskapliga institutioner har en betydande roll i arbetet med den regionala utvecklingen. Regeringen vill framhålla att den lagreglerade samrådsskyldigheten inte bör blandas ihop med den reglerade skyldigheten som regionen har att samverka med länets kommuner och länsstyrelser samt övriga berörda statliga myndigheter. Till övriga berörda statliga myndigheter räknas bland annat statliga universitet och högskolor. Samverkansskyldigheten är mer långtgående än skyldigheten att samråda med berörda organisationer och näringslivet i länet. Som konstateras ovan behandlas i denna lagrådsremiss endast de förslag till ändringar i bestämmelsen om samrådsskyldighet som utredningen lämnar i sitt delbetänkande.

En hänvisning till lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk

Utredningen föreslår att det i 9 § lagen om regionalt utvecklingsansvar införs en hänvisning till lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk för att tydliggöra kravet på samråd med de nationella minoriteterna i frågor som berör dem. Det är en upplysningsbestämmelse, och till skillnad från vad *Region Västernorrland* för fram syftar förslaget

endast till att påminna regionerna om den samrådsskyldighet som följer av annan lag. Någon ytterligare analys, som Hofors kommun önskar, behöver därför inte heller göras. De samråd som sker inom ramen för den lagstiftningen kan utgöra ett viktigt bidrag till det regionala utvecklingsarbetet. Även om hänvisningen inte tillför något nytt i sak anser regeringen i likhet med utredningen att hänvisningen har ett viktigt signalvärde när det gäller de nationella minoriteternas roll för den regionala utvecklingen i länet.

Region Dalarna och *Sametinget* anser att det av lagen också uttryckligen borde framgå att regionerna har en samrådsskyldighet med samerna, medan *Gällivare kommun* anser att det bör läggas till en hänvisning till lagen (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket (här efter konsultationslagen). Utredningen har valt att inte hänvisa till konsultationslagen eftersom konsultation är något annat än samråd och inte naturligt kopplar till bestämmelserna om samråd i lagen om regionalt utvecklingsansvar. Regeringen konstaterar att det samiska folket visserligen har en särskild ställning som urfolk, men eftersom det finns en hänvisning till konsultationslagen i lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk bedöms det som tillräckligt för att påminna regionerna om samrådsskyldigheten som följer av annan lag.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag

Lagen ska träda i kraft den 1 juli 2026.

Utredningens förslag

Utredningens förslag stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen av remissinstanserna yttrar sig över förslaget.

Skälen för regeringens förslag

Den föreslagna lagändringen bör enligt utredningens förslag kunna träda i kraft den 1 juli 2026. Regeringen instämmer i förslaget.

7 Konsekvenser

Regeringen föreslår i denna lagrådsremiss att det i lagen om regionalt utvecklingsansvar ska tydliggöras att en regions samrådsskyldighet i fråga om organisationer ska omfatta företrädare för berörda organisationer inom

det civila samhället och enskilda utbildningsanordnare inom högskoleområdet. Förslaget motsvarar i sak den nuvarande lydelsen enligt vilken en region ska samråda med företrädare för berörda organisationer och näringslivet i länet.

Genom att ange att samråd ska ske med företrädare för det civila samhällets organisationer är förhoppningen att sådana organisationer kan komma att ges möjlighet till samråd i en högre utsträckning. Eftersom de enskilda utbildningsanordnarna inom högskoleområdet normalt sett inte hör till organisationerna inom det civila samhället behöver det anges att samråd också ska ske med anordnarna. Avsikten är att möjligheten till samråd ska finnas kvar. Ett av förslagen är också att lägga till en upplysning med en hänvisning till lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk i lagen om regionalt utvecklingsansvar. Förhoppningen är att regionerna inom det regionala utvecklingsarbetet i en större omfattning kan komma att dra nytta av det som framkommer vid samråden med nationella minoriteter.

Förslagen i lagrådsremissen är endast ett förtydligande av vad som redan gäller i dag. Förslagen bedöms därför inte få några ekonomiska konsekvenser för regionerna och påverkar inte heller kostnaderna eller intäkterna för staten, företag eller andra enskilda. Förslagen innebär inte någon ytterligare inskränkning i den kommunala självstyrelsen och får inte heller några andra konsekvenser som behöver redovisas särskilt.

8 Författningskommentar

9 § En region ska *inom länet* samråda med företrädare för berörda organisationer *inom det civila samhället, enskilda utbildningsanordnare inom högskoleområdet* och näringslivet.

I lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk finns bestämmelser om samråd med de nationella minoriteterna i frågor som berör dem.

Paragrafen innehåller bestämmelser om samråd med berörda aktörer.

Första stycket ändras för att tydliggöra att samråd ska ske med företrädare för berörda organisationer inom det civila samhället och enskilda utbildningsanordnare inom högskoleområdet. Någon ändring i sak är inte avsedd. Vad som ska förstås med uttrycket organisationer inom det civila samhället beskrivs i propositionen En politik för det civila samhället (prop. 2009/10:55). Uttrycket enskilda utbildningsanordnare inom högskoleområdet omfattar de utbildningsanordnare som har fått tillstånd att utfärda examina enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina.

Andra stycket är nytt. Det innehåller en upplysning om det samråd som ska ske enligt bestämmelser i lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Upplysningen syftar till att påminna regionerna om deras skyldighet att samråda enligt den lagen samt att tydliggöra att de samråden kan utgöra ett viktigt bidrag till regionernas arbete med den regionala utvecklingen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

Sammanfattning av delbetänkandet Ökad tydlighet, stärkt samverkan – förutsättningar för framtidens utvecklingspolitik

I delbetänkandet föreslås att bestämmelsen om samråd i lagen om regionalt utvecklingsansvar tydliggörs. Bestämmelsen föreslås ändras så att det tydligt framgår att en region ska samråda med företrädare för det civila samhällets organisationer och näringslivet i länet. Det är ett förtydligande och innebär inte en ändring i sak. Vidare föreslås att en hänvisning till lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk förs in i den aktuella bestämmelsen. Tillägget syftar till att öka tydligheten genom att påminna regionerna om deras skyldighet att samråda enligt minoritetslagen.

Den föreslagna ändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Förslag till lag om ändring i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar.

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

En region ska samråda med företrädare för *berörda* organisationer och näringslivet i länet.

Föreslagen lydelse

9 §³

En region ska samråda med företrädare *för det civila samhällets* organisationer och näringslivet i länet.

I lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk finns bestämmelser om samråd med de nationella minoriteterna i frågor som berör dem.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

³ Senaste lydelse 2019:944.

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttranden kommit in från Affärsverket svenska kraftnät, Almi AB, Arbetsförmedlingen, Bodens kommun, Boverket, Bygdegårdarnas Riksförbund, Coompanion, Eda kommun, Ekonomistyrningsverket (ESV), Eksjö kommun, Falu kommun, Folkbildningsrådet, Folkhälsomyndigheten, Fremia, Företagarna, Gislaveds kommun, Gotlands kommun, Gällivare kommun, Göteborgs universitet (Centrum för regional analys, Förvaltningshögskolan), Havs- och vattenmyndigheten, Heby kommun, Hela Sverige ska leva, Hofors kommun, Hultsfreds kommun, Härjedalens kommun, Jämställdhetsmyndigheten, Karlstads kommun, Karlstads universitet (Centrum för forskning om hållbar samhällsförändring), Krokoms kommun, Kungl. Skogs- och lantbruksakademien (KSLA), Kungl. Tekniska högskolan (Avdelningen för urbana och regionala studier), Kungsbacka kommun, Landsorganisationen i Sverige (LO), Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), Laxå kommun, Lessebo kommun, Linköpings universitet (Centrum för kommunstrategiska studier), Livsmedelsverket, Ljusnarsbergs kommun, Lokal utveckling Sverige, Luleå tekniska universitet (Institutionen för samhällsbyggnad och naturresurser), Lunds universitet (AgriFood Economics Centre), Länsstyrelsen i Blekinge län, Länsstyrelsen i Dalarnas län, Länsstyrelsen i Gotlands län, Länsstyrelsen i Gävleborgs län, Länsstyrelsen i Hallands län, Länsstyrelsen i Jämtlands län, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Länsstyrelsen i Kalmar län, Länsstyrelsen i Kronobergs län, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Södermanlands län, Länsstyrelsen i Uppsala län, Länsstyrelsen i Värmlands län, Länsstyrelsen i Västerbottens län, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Länsstyrelsen i Västmanlands län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Örebro län, Länsstyrelsen i Östergötlands län, Malmö kommun, Markaryds kommun, Mittuniversitetet (Institutionen för ekonomi, geografi, juridik och turism), Mora kommun, Myndigheten för digital förvaltning (Digg), Myndigheten för kulturanalys, Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF), Myndigheten för yrkeshögskolan, Naturvårdsverket, Norrköpings kommun, Norsjö kommun, Ovanåkers kommun, Patent- och registreringsverket (PRV), Post- och telestyrelsen (PTS), Region Dalarna, Region Gävleborg, Region Halland, Region Jämtland Härjedalen, Region Jönköpings län, Region Kalmar län, Region Kronoberg, Region Norrbotten, Region Skåne, Region Stockholm, Region Sörmland, Region Uppsala, Region Värmland, Region Västerbotten, Region Västernorrland, Region Västmanland, Region Örebro län, Region Östergötland, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet, Riksförbundet enskilda vägar, Riksidrottsförbundet, RISE Research Institutes of Sweden AB, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet), Sala kommun, Sametinget, Simrishamns kommun, Skellefteå kommun, Skogsstyrelsen, Skärgårdarnas Riksförbund, SmåKom, Sollefteå kommun, Statens energimyndighet, Statens jordbruksverk, Statens kulturråd, Statskontoret,

Stiftelsen Svenska Filminstitutet, Storumans kommun, Svenska kyrkan, Svenskt friluftsliv, Sverigefinländarnas delegation, Sveriges geologiska undersökning (SGU), Sveriges hembygdsförbund, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Sveriges lantbruksuniversitet (Institutionen för stad och land), Tierps kommun, Tillväxtverket, Trafikanalys, Trafikverket, Umeå universitet (Institutionen för geografi), Upphandlingsmyndigheten, Uppsala kommun, Vadstena kommun, Verket för innovationssystem (Vinnova), Västerviks kommun, Västra Götalandsregionen, Öckerö kommun, Örebro universitet (Institutionen för humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap) och Örnsköldsviks kommun.

Därutöver har yttranden inkommit från Förbundet Vi Unga, Föreningen Sveriges Vatten- & vindkraftskommuner och regioner (FSV), Härnösands kommun, Kommunförbundet Jämtland Härjedalen, Leader Höga kusten, Norrbottens Kommuner, Rörselefolkshögskolornas intresseorganisation (RIO), Torsta AB, Studieförbundet Vuxenskolan, Svensk Kollektivtrafik.

Följande remissinstanser har avstått från att yttra sig över delbetänkandet: Chalmers tekniska högskola AB (Institutionen för arkitektur och samhällsbyggnadsteknik), Halmstads kommun, Hylte kommun, Kalmar kommun, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Statens skolverk, Stockholms universitet (Stockholms centrum för forskning om offentlig sektor), Svenska Tornedalingars Riksförbund och Uppsala universitet (Kulturgeografiska institutionen).

Följande remissinstanser har inte kommit in med någon yttrande: Boxholms kommun, Folkets hus och parker, Haninge kommun, Karlskrona kommun, Katrineholms kommun, Kiruna kommun, Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd (Klys), Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA), Lekebergs kommun, LSU – Sveriges barn- och ungdomsorganisationer, Ludvika kommun, Melleruds kommun, Norrlandsfonden, Pajala kommun, Perstorps kommun, Ragunda kommun, Region Blekinge, Sigtuna kommun, Skövde kommun, Solna stad, Surahammars kommun, Svenska Samernas Riksförbund, Svenskt näringsliv, Sveriges akademikers centralorganisation (Saco), Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden), Sveriges Regionala Flygplatser, Swedavia AB, Swedish Incubators & Science Parks (SISP), Söderhamns kommun, Sölvesborgs kommun, Tjänstemännens centralorganisation (TCO), Torsby kommun, Trollhättans kommun, Trosa kommun, Våra gårdar och Österåkers kommun.